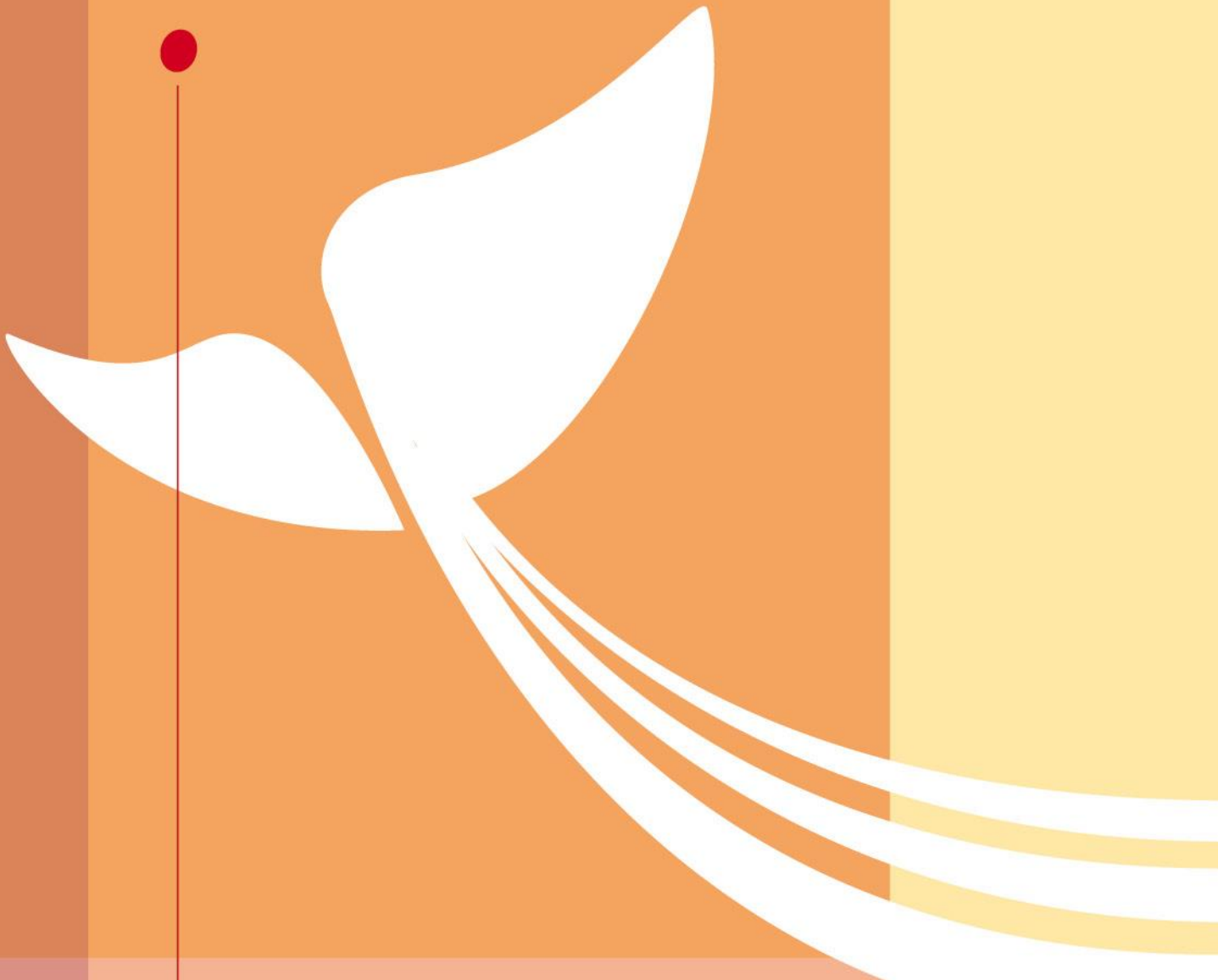

Schoolondersteuningsprofiel

2021-2022

Basisschool De Balein

1. Inleiding

In dit schoolondersteuningsprofiel leest u welke mogelijkheden onze school heeft voor de ondersteuning van leerlingen met uiteenlopende onderwijsbehoeften.

De ondersteuning, die de school kan bieden, wordt beschreven op twee niveaus: basisondersteuning en extra ondersteuning. Dit schoolondersteuningsprofiel levert tegelijk een bijdrage aan de omslag van het denken in kind kenmerken, naar het denken in onderwijsbehoeften.

Leidraad voor dit schoolondersteuningsprofiel is de handleiding van de PO raad. Dit format voldoet aan het wettelijk kader en het referentiekader.

In een goed schoolondersteuningsprofiel zien we de volgende kenmerken:

- er is een relatie met ambities, hoe wil de school zich verder ontwikkelen?
- er wordt gebruik gemaakt van handelingsgerichte terminologie.
- de profielen zijn onderling goed vergelijkbaar, zodat er een totaaloverzicht gemaakt kan worden van het samenwerkingsverband.

Het uitgangspunt is dat alle scholen van Blosse de keuze hebben in het maken van hun schoolondersteuningsprofiel. Het is waardevol om de deze profielen onderling en op bestuursniveau te vergelijken.

Juni 2021

Tineke Butter
Directeur De Balein

2. De begrippen basisondersteuning en extra ondersteuning

Basisondersteuning omvat vier aspecten:

-basiskwaliteit, dit is de minimale onderwijskwaliteit die gemeten wordt door het toezichtkader van de inspectie van het onderwijs.

-preventieve (vooraf) en lichte curatieve (achteraf) interventies, zoals een aanbod voor leerlingen met dyslexie of een aanpak in het voorkomen van gedragsproblemen.

-ondersteuningsstructuur, o.a. de manier waarop de school de ondersteuning heeft georganiseerd en met andere organisaties en specialisten samenwerkt.

-planmatig werken, o.a. de manier waarop de school nagaat welke onderwijsbehoefte leerlingen hebben, daarop een passend onderwijsaanbod organiseert en dat evalueert.

Extra ondersteuning omvat vijf aspecten:

-de aanwezige deskundigheid binnen het team, deze deskundigheid kan bestaan uit behaalde diploma's en certificaten, en uit opgedane ervaring.

-de aandacht en de tijd, die het team kan vrijmaken voor een leerling.

-de protocollen met aanpakken en methodieken en materialen die een school heeft.

-de mogelijkheden van het schoolgebouw.

-de samenwerkingsrelaties met onderwijs en externe partners.

In het schoolondersteuningsprofiel wordt een groot aantal gegevens verzameld, die betrekking hebben op de aspecten van de basisondersteuning en de extra ondersteuning.

3. Algemene gegevens

Schoolondersteuningsprofiel	RKBS De Balein 05DH
Contactgegevens	RKBS De Balein Adres: Jan Ploegerlaan 1a 1483 VR Naam directeur: T. Butter
Doel	Het document geeft weer welke mogelijkheden de school heeft voor de ondersteuning van leerlingen met uiteenlopende onderwijsbehoeften.
Visie van de school:	Zie schoolplan

	2018	2019	2020	2021
Aantal leerlingen per 1-10	239	233	237	219
Aantal lln. met 0,3 en 1,2 lln. gewicht per 1-10	5			
Aantal lln. dat VVE bezocht in het schooljaar				
Aantal lln. besproken in ZAT in het schooljaar	20	20	20	18
Aantal lln. met lgf. Op 1-10				
Aantal lln. met verklaring dyslexie op 1-10	9	8	7	8
Aantal lln. met verklaring dyscalculie op 1-10				
Aantal lln. met verklaring hoogbegaafdheid op 1-10 PF IQ >130 en VB IQ >130	1	1	0	0
Aantal lln. verwezen naar SBO in het schooljaar en teruggeplaatst vanuit het SBO	1	0	0	1
Aantal lln. verwezen naar SO in het schooljaar en teruggeplaatst vanuit het SO	0	0	0	0
Gemiddelde groepsgrootte per 1-10	22	22	22	22
Aantal groepen per 1-10	11	11	11	10
Kindgebonden personeelsformatie in fte 1-10 (excl. arrangementen)	10	9,5	9	8

Uitstroom schooljaar	%	20-21	%	19-20*	%	18-19	%	17-18	%
Totaal schoolverlaters	100	40	100	26	100	25	100	50	100
pro									
vmbo bb	8	3					2	1	5,71
vmbo bb/kb			1	3,9			8	4	11,43
vmbo kb			3	11,5			6	3	2,86
vmbo.kb/gl-tl	13	5	2	7,7	16	4			5,71
vmbo gl									14,29
vmbo gl/tl									
vmbo tl			6	23			6	3	
Vmbo gl/ tl/ havo	23	9	2	7,7	20	5	2	1	8,57
havo			7	26,9			34	17	20
havo/ vwo	25	10	4	15,4	24	6	16	8	5,71
vwo	33	13	1	3,9	40	10	26	13	25,72

*Schooljaar 2019-2020 was er geen eindtoets maar wel schooladviezen

4. Basisondersteuning

4.1 De basiskwaliteit.

De Balein

- X heeft een basisarrangement.
- o heeft een basisarrangement met aantekening
- o heeft een basisarrangement met een waarschuwing
- o is een zwakke school

Het inspectierapport is gedateerd op 6 oktober 2015

4.2 Preventieve en lichte curatieve interventies.

1. De leerkrachten aan onze school hebben kennis van en kunde in het vak van leraar. Ook als het gaat om leerlingen die een speciale onderwijsbehoefte hebben.

Wij hebben dit als volgt geregeld:

- o Alle leerkrachten hebben een bevoegdheid als basisschoolleerkracht.
- o Alle leerkrachten zijn en worden jaarlijks geschoold op 1 of meer bekwaamheidseisen CAO PO.
Hiervan wordt een bekwaamheidsdossier bijgehouden. Middels de gesprekscyclus en klassenbezoeken vindt borging, beoordeling en niveaubepaling plaats door de directie en management.
- o 80 % van de leerkrachten (met leerlingen met gedragsproblemen in de groep) is specifiek geschoold in omgaan met leerlingen met gedragsproblemen zoals: ADHD, ADD, ASS: Syndroom van Asperger, PDD-NOS.
- o 80% van de leerkrachten is ook in staat om te gaan met leerlingen met genoemde gedragsproblemen.
- o 80% van de leerkrachten is specifiek geschoold in het omgaan met leerlingen met leerproblemen zoals: Problemen bij minderbegaafdheid, dyslexie en zij zijn ook in staat om te gaan met leerlingen met deze problematiek.
- o 40% van de leerkrachten is geschoold in het omgaan met kinderen met een fysieke beperking zoals: visuele beperkingen en lichamelijke beperkingen en zij zijn ook in staat om te gaan met deze leerlingen.
- o De school heeft een taalspecialist en dyslexiespecialist voor specifieke taal/leesproblemen.
- o De school heeft 1 gediplomeerde Intern Begeleider, die de leerlingenzorg coördineert.
- o De school heeft een specialist op het gebied van Schrijfden.

2. De leerkrachten hanteren een helder gestructureerd en op veilig leren gericht klassenmanagement.

Wij hebben dit als volgt geregeld:

- o De school werkt volgens HGW en het GIP model
- o De IB-leerkracht is bevoegd en in staat om de Kanjertraining te geven.
- o De leerkrachten werken vanuit het gedachtegoed van Leefstijl en 'Grip op de groep'.
- o De school maakt gebruik van de methode Zien. Zien is een signaleringsinstrument met handelingsadviezen.
- o De school neemt twee keer per jaar van alle leerlingen het sociogram af.
- o De leerkrachten benaderen de kinderen op een positieve manier.
- o De school werkt integraal met de methode Taakspel.
- o De school werkt met het beleidsplan sociale veiligheid met daarin o.a. het pestprotocol.
- o De school heeft een gecertificeerde aandachtsfunctionaris.

3. De leerkrachten zijn pedagogisch vaardig en goed geschoold.

Wij hebben dit als volgt geregeld:

- Het managementteam (directie en IB-er) doet meerdere malen per jaar klassenbezoeken (o.a. flitsbezoeken) om het pedagogisch klimaat te bewaken en te verbeteren. Middels de gesprekkencyclus vinden voortgangsgesprekken en beoordelingsgesprekken plaats. De directie wordt hierbij ondersteund door de IB-er (zij maakt deel uit van het management) Zij beoordelen volgens de competentielijst van mijnschoolteam (bekwaamheidseisen cao PO).
- 1x per 4 jaar worden de competentielijsten voor leerkrachten ingevuld en beoordeeld. Pedagogisch/didactisch niet vaardige leerkrachten krijgen een verbetertraject.
- De directie organiseert maandelijks momenten waarop leerkrachten van elkaar kunnen leren.

4. De leerkrachten zijn didactisch vaardig en goed geschoold.

Wij hebben dit als volgt geregeld:

- Jaarlijks vindt teamscholing plaats op het gebied van de didactiek van het lesgeven. De afgelopen 3 jaar ging dit over begrijpend lezen, rekenen, technisch lezen, taakspel en W&T. De komende jaren houdt de school zich o.a. bezig met het borgen van de nieuwe (7) methodes.
- Het managementteam doet klassenbezoeken om o.a. het pedagogisch en didactisch klimaat te bewaken. Middels de gesprekkencyclus vinden voortgangsgesprekken en beoordelingsgesprekken plaats.
- De leerkrachten signaleren en handelen m.b.v. Zien.
- Didactisch en/of pedagogisch minder vaardige leerkrachten volgen een verbetertraject.

5. De leerkrachten zijn gedreven en vaardig in het gedifferentieerd lesgeven, zodat alle leerlingen op hun niveau aan bod komen.

Wij hebben dit als volgt geregeld:

- De leerkrachten werken met een groepsplan m.b.t. technisch lezen, begrijpend lezen en rekenen. Dit model gaat uit van 3 instructieniveaugroepen.
- Voor de overige vakgebieden wordt gewerkt met het GIP model. Dit houdt in dat er een korte klassikale instructie wordt gegeven. Differentiatie vindt plaats door herhalingsinstructie en verlengde instructie.
- In de groepen 1 tot en met 8 gebruiken wij voor de overige vakgebieden groepshandelingsplannen en individuele handelingsplannen.
- De leerkrachten zijn geschoold in Snappet en Chromebooks en gebruiken dit gedifferentieerd.
- De Plusklas is er voor leerlingen die meer aankunnen dan de reguliere lesstof.
- Bij rekenen en lezen werken wij groepsdoorbrekend.

6. De leerkrachten zijn vaardig in het vroegtijdig signaleren van leer- en ontwikkelingsproblemen. Vervolgens brengen zij hun bevindingen op een adequate, geformaliseerde manier in de zorgstructuur van de school.

Wij hebben dit als volgt geregeld:

- 1x per 8-10 weken vindt er een groepsbespreking plaats van de groepsleerkracht(en) met de IB-er. In dit gesprek worden de leerlingen met speciale onderwijsbehoeften besproken. Er wordt binnen het groepsplan een handlingsplan afgesproken. Indien nodig wordt de leerling ingebracht in het intern of extern zorgteam.
- Voor nieuw aangemelde leerlingen is er een Intakeformulier waarin het gedrag en de gewoontes van de leerling beschreven worden, voordat de leerling op school komt. Leerkrachten kunnen tijdig weten of er sprake is van een speciale ondersteuningsbehoefte.
- Elke leerkracht kan altijd een gesprek aanvragen bij de IB-er.
- Er is 4-5 keer per jaar een zorgteamoverleg. Bij dit overleg zijn de consulent passend onderwijs vanuit het samenwerkingsverband, de ouders (leerling), de leerkracht, de directie en de I.B. er betrokken, zo nodig aangevuld met expertise vanuit het CJG, Gedragpunt, Heliomare en een orthopedagoog.
- Een aantal maal per jaar wordt er een M.D.O. georganiseerd om vervolgstappen duidelijk te krijgen en te nemen. Dit wordt gecombineerd met het zorgteamoverleg.

7. De leerkrachten zijn vaardig in het vroegtijdig signaleren van ondersteuningsbehoeften van ouders en gezin. Zij brengen dit op adequate, geformaliseerde wijze in de zorg/begeleidingsstructuur.

Wij hebben dit als volgt geregeld:

- Leerkrachten werken samen met ouders. Ze betrekken hen als ervaringsdeskundigen en partner bij de analyse van de situatie en het bedenken en uitvoeren van de aanpak.
- Indien er sprake is van ondersteuningsbehoeften van ouders of het gezin, bespreekt de leerkracht dit met de ouders en overlegt dit met de IB-er en/of de directie. De school verwijst door naar o.a. het opvoedspreekuur, Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG), huisarts, logopedie etc.

8. De leerkrachten zijn er op gericht de ouders vroegtijdig bij de zorgvraag te betrekken.

Wij hebben dit als volgt geregeld:

- Zodra er sprake is van een extra ondersteuningsbehoefte bespreken leerkrachten dit met de ouders. Zie 4.2.7.

9. De leerkrachten zijn deskundig bij de inzet van effectieve interventies bij beginnende (gedrags)problematiek.

Wij hebben dit als volgt geregeld:

- De leerkrachten zijn alert op opvallend gedrag en bespreken dit met ouders en IB-er en leggen dit vast in het leerlingendossier en/of Topdossier. De IB-er beheert het leerlingendossier/Topdossier.
- Door de teamtrainingen en de coaching door de IB-er en directie zijn leerkrachten in staat om op een effectieve manier te interveniëren.

10. De leerkrachten maken in hun dagelijks werk gebruik van de opgezette zorgstructuur met alle bijbehorende afspraken en interventies. Ze weten waar ze met een hulpvraag terecht kunnen en zij worden er vanuit de organisatie actief in betrokken en op bevraagd.

Wij hebben dit als volgt geregeld:

- Zie 4.2.6 en Zorgplan De Balein (ter inzage op school)
-

11. De leerkrachten scholen zich op die aspecten van het werk die betrekking hebben op een betere zorg voor leerlingen, zowel op individuele basis als samen met de teamgenoten.

Wij hebben dit als volgt geregeld:

- De teamscholing richt zich jaarlijks op het verbeteren van aspecten, die te maken hebben met betere zorg. De afgelopen 3 jaar was dit op het gebied van begrijpend lezen, technisch lezen, taal en HGW en Zien. De komende jaren staat de evaluatie van het werken met de nieuwe methodes centraal, het borgen van Taakspel voor alle groepen en het zelfstandig en zelfregulerend leren. Leerkrachten die het certificaat Taakspel niet hebben worden hierin geschoold
- Naar aanleiding van de audit van Blossie 2016-2017 verdiepen wij ons verder in het analyseren van de opbrengstgegevens en het aansluitend handelen.
- Individueel vindt scholing plaats op verzoek van de leerkracht of n.a.v. het beoordelingsgesprek.
- Er is dagelijks collegiaal overleg mogelijk en in de vergaderingen vindt collegiaal overleg plaats.

12. De school heeft de fysieke toegankelijkheid en de beschikbaarheid van hulpmiddelen voor leerlingen met een (meervoudige) lichamelijke handicap goed geregeld.

Wij hebben dit als volgt geregeld:

- De school heeft een rolstoeltoegankelijke ingang, in de school is een lift.
- Er is een invalidentoilet en douche.
- Er zijn verschillende aangepaste leerlingensetjes, die verstelbaar zijn.
- Er zijn diverse aangepaste materialen voor kinderen met een (meervoudige) lichamelijke handicap, zoals speciale schaar, schrijfmateriaal, ipads.
- De school heeft ruimtes waar leerlingen afgezonderd van de groep ongestoord kunnen werken.
- De school heeft diverse hulpmiddelen om taakgerichtheid en omgaan met uitgestelde aandacht te vergroten zoals: time-timers, koptelefoons, GIP lat etc.

13. De school heeft en gebruikt systematisch (ortho)pedagogische en/of orthodidactische programma's en methodieken die gericht zijn op sociale veiligheid en het voorkomen van gedragsproblemen.

Wij hebben dit als volgt geregeld:

- De school werkt vanuit het gedachtegoed van 'Leefstijl' en 'Grip op de groep'.
Zien/sociogrammen)
- Elk schooljaar wordt in de groepen 5 t/m 8 gestart met 'Grip op de groep'.
- De school werkt met Taakspel.
- De school werkt met het beleidsplan sociale veiligheid.
- De school kan m.b.v. externe expertise sociale vaardigheidstraining en faalangstraining inzetten .
- De IB-er is bevoegd om de Kanjertraining te geven.
- De school kan via de consulent van het Samenwerkingsverband een beroep doen op specialisten vanuit het samenwerkingsverband (ambulante begeleiding o.a. vanuit Heliomare of ambulante begeleiders van VierTaal).
- De school behandelt burgerschapvorming thematisch.
- De school heeft een gecertificeerde aandachtsfunctionaris.

14. De school heeft een voor alle medewerkers bekend en toegankelijk protocol voor medische handelingen.

Wij hebben dit als volgt geregeld:

- Blossie heeft een protocol opgesteld, waaraan de scholen zich conformeren. (zie medicijnprotocol Blossie)

4.3 Onderwijsondersteuningsstructuur

1. De school heeft expertise opgebouwd van het (zorg)team voor wat betreft preventieve en (licht)curatieve interventies bij zorgleerlingen. Deze expertise wordt structureel en planmatig ingezet.

Wij hebben dit als volgt geregeld:

- De leerkrachten zijn in staat om preventieve en (licht) curatieve interventies te plegen bij zorgleerlingen.
- Dagelijks wordt geobserveerd en geïntervenieerd en waar nodig worden bijzonderheden vastgelegd in de dagplanning.
- Op De Balein werken we met groepsplannen en individuele plannen en evalueren we na toetsing. De groepen worden 1x per 8-10- weken besproken met de IB.
- Er is een stappenplan zorg. (zie Zorgplan De Balein, ter inzage op school)
- De gecertificeerde IB-er/ taalspecialist is 25 uur per week vrijgesteld van lesgevende taken om leerkrachten te begeleiden.

2. De school benut structureel de specifieke expertise van de scholen uit het Samenwerkingsverband.

In het Samenwerkingsverband Noord-Kennemerland worden de ondersteuningsvragen van de school multidisciplinair en integraal besproken.

In samenwerking met de basisschool wordt een passend zorgarrangement aangeboden.

Arrangementen die worden aangeboden zijn:

- Advisering en begeleiding door de consultant passend onderwijs van het Samenwerkingsverband Alkmaar Oost.
- Ambulante begeleiding vanuit Heliomare en VierTaal via het Samenwerkingsverband.
- Tijdelijke/langdurende individuele ondersteuning m.b.t. het volgen van leerroute 3.
- Tijdelijke plaatsing SBO/SO via een toelaatbaarheidsverklaring.
- Langdurige plaatsing SBO/SO via een toelaatbaarheidsverklaring.
- Observaties door gedragspecialisten o.a. Triversum, Parlan etc.
- Hulp en expertise bij het invullen van zorgaanvragen.

Daarnaast vindt er Trimesteroverleg plaats tussen de scholen in Regio Alkmaar Oost van het samenwerkingsverband. Binnen de Blossie komen de intern begeleiders een aantal malen per jaar bij elkaar om van en met elkaar te leren.

De dorpsscholen Alkmaar Oost zijn i.s.m. het SWV een pilot gestart. Het gaat om een logopedische screening van kleuters m.b.t. het vroegtijdig opsporen van taalachterstanden etc. De Plusklasleerkracht krijgt ondersteuning van de HB specialist van het Samenwerkingsverband. Meerdere leerkrachten volgen via VierTaal/SWV bijscholing m.b.t. (senso) motoriek, het omgaan met prikkels en TOS (taalontwikkelingsstoornis).

De school was in schooljaar 2013-2014 actief betrokken bij de Flore alliantie: SEN (special educational needs)activiteiten

3. De school werkt samen en zoekt verdergaande structurele samenwerking met ketenpartners, zoals CJG waaronder leerplicht, GGD, SMW en Jeugdzorg.

Wij hebben dit als volgt geregeld:

- De school werkt samen en onderhoudt de contacten met en verwijst naar de externe hulpverleners, met name naar CJG en GGD, door: zich te laten informeren op teambijeenkomsten en door rechtstreekse contacten. Dit is goed te realiseren, omdat de opvoedadviseur van het CJG en de schoolarts in hetzelfde pand spreekuur houden.

4. Gemiddelde groeps grootte en beschikbare personeelsformatie per groep

Wij hebben dit als volgt geregeld:

- De school telt 11 groepen met een gemiddelde groeps grootte op 1-10-2019 van 22 lln.
- Per groep is 1fte leerkracht beschikbaar.
- Voor ondersteuning is 2 dagdelen een leerkracht beschikbaar

4.4 Planmatig werken

1. De leerkrachten werken planmatig aan ontwikkelingskansen van alle leerlingen, dus ook specifiek aan de kansen van zorgleerlingen.

Wij hebben dit als volgt geregeld:

- Leerkrachten verkennen en benoemen de onderwijsbehoeften van leerlingen door o.a. observatie, gesprekken en het analyseren van toetsen.
- Leerkrachten bekijken en bespreken de wisselwerking tussen de leerling, de leerkracht, de groep, de leerstof om de onderwijsbehoefte te begrijpen en daarop af te stemmen.
- Leerkrachten reflecteren op hun eigen rol en het effect van hun gedrag op het gedrag van leerlingen, ouders en collega's.
- Leerkrachten zijn zich bewust van de grote invloed, die zij hebben op de ontwikkeling van hun leerlingen.
- Leerkrachten werken met groepsplannen zoals eerder beschreven. De doelgroep zorgleerlingen staat hierin vermeld. Waar nodig worden aparte handelingsplannen gemaakt, uitgevoerd en geëvalueerd. Voor kinderen, waarvan blijkt dat zij het niveau van eind groep 7 mogelijk niet gaan halen, wordt een Groeidocument of Ontwikkelingsperspectief (OPP) gemaakt en worden er tussendoelen opgesteld.

2. De leerkrachten streven naar hoge opbrengsten van alle leerlingen. Deze opbrengsten zijn verwoord in heldere doelen.

Wij hebben dit als volgt geregeld:

- Er is taal/leesbeleid ontwikkeld en vastgelegd op het gebied van spelling, woordenschat, aanvankelijk en voortgezet technisch lezen en begrijpend lezen. De doelen zijn helder beschreven, zijn afgestemd op het niveau van de leerling en staan vermeld op de groepsplannen en in de zorgmappen.
- De Balein norm is qua vaardigheidsscore minimaal de inspectienorm. Leerlingen die in instructiegroep 3 zitten halen minimaal een hoge II, I of 1+ score bij Cito rekenen en begrijpend lezen.

3. De leerkrachten evalueren frequent en systematisch de opbrengsten.

Wij hebben dit als volgt geregeld:

- Dagelijks wordt tijdens de GIP ronde feedback gegeven aan de kinderen. De leerkracht weet dan welke kinderen de instructie niet begrepen hebben.
- Het werk van de kinderen t/m groep 8 wordt dagelijks gecorrigeerd en/ of besproken door de leerkracht.
- Toetsen worden altijd door de leerkracht nagekeken. Na de methodeafhankelijke toetsen volgt de analyse, de evaluatie en het bijstellen van de handelingsplannen.
- Na de methode onafhankelijke toetsen volgt evaluatie en het maken van een nieuw groepsplan voor technisch lezen, begrijpend lezen en rekenen.
- In de groepen 1 en 2 wordt gewerkt met het signaleringsformulier uit de methode Kleuterplein en de kleuteruniversiteit.
- In de groepen 1 en 2 wordt de signaleringslijst dyslexie afgenomen.
- De opbrengsten worden met de IB-er en directie besproken tijdens de groeps- en zorgbesprekingen ongeveer 8x per jaar.
- 2x per jaar wordt het sociogram ingevuld voor de groepen 1 t/m 8.
- 2x per jaar worden de signaleringslijsten van de methode Zien ingevuld door de leerkracht. 1 keer per jaar worden er lijsten (Leer- en leefklimaat, Sociale vaardigheden) ingevuld door de leerlingen van de groepen 7 en 8.

4. De school gebruikt, in alle geledingen, een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.

Wij hebben dit als volgt geregeld:

De instrumenten:

- Methodeafhankelijke toetsen
- Methode onafhankelijke toetsen: Cito LVS en de IEP eindtoets

De procedures:

- Groepsbesprekingen en zorgteambesprekingen. (ongeveer 8 x per jaar, waarvan 4-5 keer met de consultant van het samenwerkingsverband).
- Stappenplan zorg.
- De school hanteert het beleidsplan sociale veiligheid en maakt sociogrammen.

5. De school voert de leerling zorg planmatig uit.

Wij hebben dit als volgt geregeld:

- Wij werken met groepsplannen en handelingsplannen, analyseren en evalueren de methodeonafhankelijke en de methodeafhankelijke toetsen en stellen de planning bij. We observeren dagelijks en noteren deze observaties als er zaken opvallen/ afwijken.
- Schooljaar 2016-2017 had De Balein een audit traject met vier collega-scholen. De centrale vraag voor De Balein was: Hoe krijgt de leerkracht meer zicht op ontwikkeling van het kind in de klas? Formats voor in de klassenmap (per dag) zijn ontwikkeld en gebruikt als pilot schooljaar 2017-2018. Aan het einde van dit schooljaar was er een evaluatie. In 2019-2020 wordt dit bijgesteld, verder uitgewerkt en verbeterd.

6. De school wil de zorg en begeleiding zoveel mogelijk in de reguliere lessen effectueren en heeft naar de leraren helder beschreven wat er van hen wordt verwacht. Het is voor alle partijen ook duidelijk welke zorg en begeleiding buiten de muren van de klas is georganiseerd.

Wat in de groep kan, moet in de groep gebeuren, wat niet in de groep kan gebeurt elders.

Wij hebben dit als volgt geregeld:

- De leerlingen met een speciale onderwijsbehoefte worden, indien noodzakelijk, begeleid in een aparte ruimte. Voor deze uren is beperkt een leerkracht/onderwijsassistent aanwezig.
- In de groepen worden de leerkrachten geacht de ondersteuning binnen de groep te kunnen verlenen, m.u.v. de leerlingen met speciale onderwijsbehoefte(n).
- Per groep wordt er bekeken wat er aan zorg nodig is, wat de leerkracht zelf kan en wat er aan externe ondersteuning nodig is.
- Pabo stagiaires en ROC stagiaires kunnen worden ingezet bij het begeleiden van zorgleerlingen op onze school.

7. De school heeft een systeem om samenwerkend met ketenpartners tijdig leerproblemen en opgroei- en opvoedproblemen te signaleren.

Wij hebben dit als volgt geregeld:

- De school heeft indien nodig een kleinzorgteambijeenkomst met de consulent passend onderwijs van het samenwerkingsverband om vroegtijdig de problematiek door te spreken en zo nodig aan te pakken.
- De school heeft een aantal malen per jaar een MDO met de ouders (leerling) , consulent passend onderwijs van het samenwerkingsverband, CJG coach, een orthopedagoog om vroegtijdig de problematiek aan te pakken, bij te stellen en te volgen.
- De school heeft direct contact met Heliomare en VierTaal, de consulent van het samenwerkingsverband en indien nodig externe begeleiders.
- De school heeft een bedrag gereserveerd om intelligentieonderzoeken af te nemen of gedragslijsten te laten interpreteren. Het gaat per jaar ongeveer om 2 leerlingen.
- De school kan een beroep doen op de themacoördinatoren van Blosse.
- De school doet een beroep op de Blosse Leergemeenschap en op OinO om leerkrachten (bij) te scholen.
- De school werkt samen met de GGD die ingezet kan worden in hulptrajecten binnen het gezin.
- De school maakt gebruik van het samenwerkingsverband voor advies en om voor kinderen een (zorg)arrangement aan te vragen.
- De school volgt het dyslexie en dyscalculieprotocol om kinderen zo vroeg mogelijk te signaleren en in kaart te brengen voor dyslexie en dyscalculie. Aansluitend wordt er nauw samengewerkt met gecertificeerde onderzoeksbureaus en logopedisten.
- De school verwijst ouders naar o.a. het opvoedspreekuur en Het Centrum voor Jeugd en Gezin als er problemen zijn met een kind en als ouders opvoedkundige vragen hebben.

8. De school heeft een zorgaanpak voor leerlingen met dyslexie en/of dyscalculie.

Wij hebben dit als volgt geregeld:

- De school werkt volgens het dyslexieprotocol/dyscalculieprotocol.
- De school onderhoudt nauwe contacten met de gecertificeerde onderzoeksbureaus m.b.t. de behandeling van kinderen met dyslexie.
- Het team heeft een cursus ERWD gevolgd. (ernstige reken- en wiskunde problemen en dyscalculie).
- Binnen het GIP model is enige tijd beschikbaar voor kinderen met bovengenoemde problematiek.
- De school werkt groepsdoorbrekend met rekenen en lezen.

9. De school heeft en gebruikt onderwijsprogramma's en leerlijnen die zijn afgestemd op leerlingen met een meer of minder dan gemiddelde intelligentie.

Wij hebben dit als volgt geregeld:

- Ons uitgangspunt is: Alle kinderen volgen zo lang mogelijk het gewone onderwijsprogramma uit de onderwijsmethodes die de school gebruikt. Deze methodes geven handvatten/mogelijkheden om te differentiëren, voor leerlingen die meer of minder dan gemiddeld intelligent zijn.
- Voor leerlingen die minder of meer dan gemiddeld intelligent zijn heeft de school aangepaste remediërende of uitdagende methodes en software. De school werkt met Snappet (groep 4) en Chromebooks (groepen 4 t/m 8).
- De school heeft een aparte groep voor meerbegaafde kinderen een keer in de 14 dagen op woensdag onder leiding van een geschoolde leerkracht.
- De school zet groepsdoorbrekend rekenen en lezen in.

10. De school biedt samen met de ketenpartners curatieve zorg aan. Het is voor ouders en leerkrachten duidelijk waaruit deze curatieve zorg bestaat.

Wij hebben dit als volgt geregeld:

- Ons uitgangspunt is: een kind, een zorgroute.
- De school heeft goede contacten met GGD, logopediste, fysiotherapeut, jeugdzorg etc.

5. Extra ondersteuning, ondersteuningsarrangementen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften.

5.1 Leer en ontwikkelingsondersteuning

De Balein heeft de volgende zorgarrangementen, die kunnen worden uitgevoerd mits er wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:

- Financiering uit externe middelen: arrangementen vanuit het samenwerkingsverband.
- Er is per groep een evenwicht tussen enerzijds het aantal leerlingen met een specifieke ondersteuningsbehoefte en anderzijds de complexiteit van de problematiek van deze leerlingen. Het managementteam neemt hierover een besluit.
- Voor elke leerperiode worden streefdoelen vastgesteld, beschreven en geëvalueerd. Het bereikte resultaat is bepalend voor verlenging van het arrangement.
- NB De Balein zet bijna alle formatie in om de groepen zo klein mogelijk te kunnen houden. Dit om de zorg in de groepen beter te kunnen verlenen. Het betekent voor de school dat er geen vakleerkrachten en geen conciërges zijn. Omdat de school deze keuze maakt levert zij op die gebieden dus in. De noodzaak om een arrangement aan te vragen is kleiner (zie statistieken De Balein). Als de school dus wel de keuze zou maken voor vakdocenten etc. zou de noodzaak voor om arrangementen aan te vragen groter zijn. Hoewel De Balein achter haar keuze staat voelt dit soms scheef.....

Arrangement	Invulling
De school heeft een aanpak voor leerlingen die behoefte hebben aan kortdurende, afwisselende taken	<p>Deskundigheid: De school heeft 1 IB-er met een opleiding en veel ervaring. De school heeft beperkt ondersteuning voor leerlingen met zeer specifieke zorg (o.a. de leerlingen met een Topdossier of behoefte aan ondersteuning op meerdere vakgebieden) in een aparte ruimte kan begeleiden. De transfer van deze aanpak naar de groepen vindt wekelijks plaats.</p> <p>Aandacht en tijd: Er is een gemiddelde groepsgrootte van 22 kinderen. Alle groepen kunnen op afspraak een beroep doen op extra ondersteuning van de IB-er/directie. Een leerkracht is 2 uur per week inzetbaar. De school heeft ervaring met het inzetten van stagiaires van de Pabo en het ROC.</p> <p>Voorzieningen: Er zijn aparte ruimtes of plekken (stiltewerkplekken) de hele week beschikbaar. Er zijn materialen en methodieken om werkhouding en taakgerichtheid aan te leren en te oefenen.</p> <p>Gebouw: In de meeste klaslokalen is er beperkt ruimte om een stilteplek te creëren. Onze visie is om de leerlingen zoveel mogelijk in de eigen klas te begeleiden. Indien nodig is er ruimte in de school (hoewel beperkt) om aan deze ondersteuningsbehoefte te kunnen voldoen.</p> <p>Samenwerking: De school werkt samen met de consultant van het Samenwerkingsverband. De leerkrachten met leerlingen met een speciale onderwijsbehoefte worden begeleid door de benodigde deskundigen.</p>

Arrangement	Invulling
De school biedt sociale vaardigheidstraining aan kinderen die hieraan behoefte hebben.	<p>Deskundigheid: Alle leerkrachten hebben de methode Taakspel geïmplementeerd. Door het spelen van Taakspel tijdens reguliere lessen, leren leerlingen op onze school om zich beter aan de klassenregels te houden. Het doel is om beginnend probleemgedrag bij kinderen in een vroeg ontwikkelstadium te verminderen en om te buigen naar positiever gedrag. In het schooljaar 2013-2014 hebben alle leerkrachten een training faalangstreductie gevolgd. De I.B.er is bevoegd om Kanjertraining te geven.</p> <p>Aandacht en tijd: De I.B.er is getraind tot intern coach Taakspel. Zij is daarvoor 2 uur per maand beschikbaar.</p> <p>Voorzieningen: Er zijn de hele week (beperkt)aparte ruimtes beschikbaar. Er zijn materialen en methodieken om sociale vaardigheden aan te leren en te oefenen.</p> <p>Gebouw: NVT</p> <p>Samenwerking: De school werkt samen met de consultant passend onderwijs van het Samenwerkingsverband. De leerkrachten met leerlingen met een arrangement worden begeleid door de benodigde deskundigen van het samenwerkingsverband.</p>
Arrangement	Invulling
De school heeft een aanpak voor leerlingen die behoefte hebben aan hulp bij het aanbrengen van structuur in hun werk, contact leggen met andere kinderen en zich verplaatsen in anderen.	<p>Deskundigheid: De school heeft 1 IB-er met een opleiding en veel ervaring. De school heeft beperkt een leerkracht die leerlingen met zeer specifieke zorg in een aparte ruimte kan begeleiden. De transfer van deze aanpak naar de groepen vindt wekelijks plaats.</p> <p>Aandacht en tijd: Er is een gemiddelde groepsgrootte van 22 kinderen. Alle groepen kunnen op afspraak een beroep doen op extra ondersteuning van de IB-er/directie. Voor ondersteuning vanuit o.a. werkdrukmiddelen is drie dagdelen ondersteuning mogelijk. De school heeft veel ervaring met het inzetten van stagiaires van de Pabo en het ROC.</p> <p>Voorzieningen: Er zijn aparte ruimtes (stiltewerkplekken) de hele week beschikbaar (beperkt). Er zijn materialen en methodieken om werkhouding en taakgerichtheid (o.a. Taakspel) aan te leren en te oefenen.</p> <p>Gebouw: NVT</p> <p>Samenwerking: De school werkt samen met de consultant passend onderwijs van het Samenwerkingsverband. De leerkrachten met leerlingen met een Topdossier worden besproken met de deskundigen van het samenwerkingsverband.</p>

Arrangement	Invulling
De school heeft een aanpak voor leerlingen die motorisch beperkt zijn. Bv. Iln. die slecht ter been zijn, die een beperkte spierspanning hebben.	<p>Deskundigheid: De school heeft ervaring met een leerling die gebruik maakte van een rollator of een rolstoel. (spina bi fida). De school heeft ervaring met leerlingen met een beperkte spierspanning/lichamelijke beperkingen ten gevolge van een ernstige ziekte.</p> <p>Aandacht en tijd: Leerkrachten zijn in staat om de leerlingen te begeleiden. Bij uitstapjes worden hulpouders ingeschakeld. Oudere leerlingen helpen elkaar.</p> <p>Voorzieningen: Er is een invalidentoilet en douche. Er is aangepast meubilair. De leerkrachten zijn in staat om de bewegingslessen aan te passen.</p> <p>Gebouw: Het schoolgebouw is toegankelijk voor rolstoelen.</p> <p>Samenwerking: Er wordt samengewerkt met de consultant van het samenwerkingsverband en met ambulante begeleiders van Heliomare.</p>
	Voor elke volgende leerperiode worden streefdoelen vastgesteld en beschreven.

Arrangement	Invulling
De school heeft een aanpak voor leerlingen, die meer kunnen dan de gemiddelde leerling.	<p>De school heeft 1 IB-er met een gecertificeerde opleiding en veel ervaring. Meer dan de helft van de leerkrachten heeft een cursus gevolgd bij Novilo.</p> <p>De directeur en de IB-er waren aangesloten bij de SEN groep binnen Blossse.</p> <p>Er is 1 dag in de 14 dagen een deskundige leerkracht beschikbaar voor het begeleiden van leerlingen in de Plus groep.</p> <p>Aandacht en tijd: Er is een gemiddelde groeps grootte van 22 kinderen. Alle groepen kunnen op afspraak een beroep doen op extra ondersteuning van de IB-er/directie. Er is geen onderwijsassistent meer. Er is twee dagen per week een leerkracht beschikbaar voor extra ondersteuning in groepen >27. De school heeft ervaring met het inzetten van stagiaires van de Pabo en het ROC.</p>

	<p>Voorzieningen: Er zijn de hele week aparte ruimtes beschikbaar. Er zijn materialen en methodieken om kinderen meer uitdaging te bieden. Bijv. Webpaden, Somplextra, Filosofie, Techniek.</p> <p>Gebouw: Er zijn geen specifieke aanpassingen</p> <p>Samenwerking: De school werkt samen met de consulent van het Samenwerkingsverband. De groepsleerkrachten worden indien nodig begeleid door de deskundigen van het samenwerkingsverband. Er is binnen het Samenwerkingsverband een pilot gestart (2020) m.b.t. het onderwijs aan hoog/meer begaafde leerlingen. Er is een consulent aangesteld om dit in kaart te brengen en te begeleiden.</p>
--	--

6. Randvoorwaarden

Het volgende valt buiten onze (zorg) mogelijkheden.

Wij kunnen niet aan de onderwijsbehoefte voldoen van kinderen:

- waarvan de ouders geen vertrouwen hebben in de school.
- waarvan de ouders niet (actief) meewerken aan het zorgarrangement.
- die niet aanspreekbaar en aanstuurbaar zijn door meerdere personen en die sterk externaliserend gedrag vertonen tijdens het onderwijsleerproces en tijdens het groepsproces.
- als de klassensituatie niet hanteerbaar is. Wij denken hierbij aan problemen die kunnen ontstaan door meerdere kinderen met een handicap in één groep.
- waarbij de cognitieve ontwikkeling stagneert en het welbevinden van het kind en het didactisch aanbod niet in balans is.
- die de belangen van de 'overige leerlingen' in de groep en/of de leerkrachten d.m.v. hun gedrag, houding of taalgebruik dusdanig onder druk zetten, dat het onderwijsleerproces wordt verstoord.
- die dagelijks één op één begeleiding nodig hebben.
- die een sterk individueel gerichte orthopedagogische- of orthodidactische begeleidingsvraag hebben.
- waarbij niet aan de (fysieke) zorgbehoefte kan worden voldaan.
- waarbij de (fysieke) veiligheid van anderen in gevaar komt. Groepsgenoten moeten zich veilig en vertrouwd blijven voelen.
- als lopende procedures nog niet zijn afgehandeld. Wij denken hierbij aan onderzoeken, verwijzingen naar het RIAGG en andere zorg verlenende instanties.
- als de leerling niet woonachtig is binnen het reguliere voedingsgebied van Blosse.
- wanneer ouders zich niet kunnen vinden in de afspraken die de school met hen heeft gemaakt.

Als de school aan specifieke casuïstiek gaat beginnen moet er voorafgaand aan de aanvang van het schoolproces beschreven worden welke onderwijsbehoeften de leerling heeft. Van de start tot wanneer de leerling de school verlaat.

De school behoudt zich het recht om voorafgaand aan de definitieve plaatsing, na de wenperiode, een leerling alsnog te weigeren als blijkt dat plaatsing op de school niet in het belang is van de leerling, de klasgenoten en de school.

Ook behoudt school zich het recht om leerlingen bij aanvang beperkte dagdelen toe te laten. Er kan dan samen met ouders gekeken worden of De Balein de onderwijsbehoeften van de betreffende leerling kan verzorgen, of dat er gezocht moet worden naar een andere passende oplossing.

7. Conclusie en ambities

1. De leerkrachten aan onze school hebben kennis van en kunde in het vak van leraar. Ook als het gaat om leerlingen die een speciale onderwijsbehoefte hebben.

Wij willen dit aspect verbeteren (Beschrijf in praktische stappen hoe je deze verbetering gaat realiseren en waar je over een jaar denkt te zijn).

- In 2015-2016 Zijn er (door de fusie)7 nieuwe methodes aangeschaft.
- In 2015-2016 Zijn wij gestart met Snappet in de groepen 4 t/m 8.
- In 2015-2016 Heeft het team een scholing Wetenschap en techniek gevolgd.
- In 2016-2017 Volgde de school de audit van Blossie.
- In 2017-2018 Werken wij in de groepen 6 t/m 8 met de vergrootte versie van Snappet.
- In 2017-2018 Is de school gestart met een nieuwe registratie in de klassenmap van de zorg
- In 2017-2018 Was een eerste evaluatie van de taalmethode Taalactief
- In 2017-2018 Startte de school met Zien in de groepen 7 en 8
- In 2017-2018 Startte e school met de nieuwe muziekmethode 123 Zing
- In 2017-2018 Was het gehele team geschoold in Taakspel
- In 2018-2019 Voert de school de nieuwe schrijfmethode Pennenstreken in
- In 2018-2019 voert de school de nieuwe VLL Kim versie in
- In 2018-2019 is een eerste evaluatie van de nieuwe versie rekenmethode Pluspunt
- In 2018-2019 volgt het team scholing voor de AVG
- In 2018-2019 volgt de onderbouw een training Sensomotorische informatieverwerking
- In 2018-2019 Volgt het hele team scholing m.b.t. invoering van de methode Zien
- In 2018-2019 Is een oriëntatie op schoolontwikkelingspunt zelfregulerend leren
- In 2018-2019 Zijn de volgende 3.0 toetsen van Cito ingevoerd: spelling, rekenen, begrijpend lezen t/m groepen 7. Invoeren woordenschat 3.0 groepen 3-8.
- In 2018-2019 evaluatie en bijstellen doorgaande lijn groep 1-2-3.
- In 2018-2019 Oriëntatie nauwe samenwerking Kinderopvang.
- In 2018-2019 Oriëntatie op volgsysteem kleutergroepen.
- In 2018-2019 Bijstellen rapporten.
- In 2019-2020 Invoering nieuwe methode Kleuterplein.
- In 2019-2020 Scholing onderbouw in methode Kleuterplein.
- In 2019-2020 Eerste evaluatie KIM versie Veilig Leren Lezen.
- In 2019-2020 Eerste evaluatie nieuwe methode Pennenstreken.
- In 2019-2020 Eerste evaluatie methode Zien.
- In 2019-2020 scholing team Meldcode en signaleren Kindermishandeling en Huiselijk geweld.
- In 2019-2020 Invoeren toetsen 3.0 t/m groep 8.
- In 2019-2020 Studiereis Essential Schools (leren zichtbaar maken).
- In 2019-2020 Oriëntatie plan nauwe samenwerking Kinderopvang.
- In 2019-2020 wordt het team geschoold in het analyseren van toets gegevens.
- In 2019-2020 Verdere oriëntatie op schoolontwikkeling zelfregulerend leren.
- In 2020-2021 oriënteert het team zich op de behoefte voor verdere scholing in omgaan met kinderen met speciale onderwijsbehoeften. (gedrag, meer- of hoogbegaafdheid etc.)
- In 2021-2022 de school analyseert wat er nodig is nav de Corona-achterstanden en zet hierop in. (extra handen in de klas, scholing etc). Gaande het jaar wordt dit geëvalueerd en waar nodig bijgesteld.
- In 2022-2023 Vervolg op het bovenstaande
- In 2022-2023 maakt de school een begin met de doorgaande lijn voor kinderen van 0-12-jaar.
- In 2024-2025 heeft de school een rekenspecialist.
- In 2024-2025 heeft de school een gedragsspecialist.
- In 2024-202b volgt het team een cursus in gesprekstechnieken.

2. De school heeft expertise opgebouwd van het (zorg)team voor wat betreft preventieve en (licht)curatieve interventies bij zorgleerlingen. Deze expertise wordt structureel en planmatig ingezet.

Zie conclusies en ambities punt 1

3. De leerkrachten streven naar hoge opbrengsten van alle leerlingen. Deze opbrengsten zijn verwoord in heldere doelen.

Wij willen dit aspect verbeteren. De beschrijving in praktische stappen hoe we deze verbetering gaan realiseren en waar we over een jaar denken te zijn:

- In 2014-2015 is gestart met het Groeidocument.
- In 2015-2016 Verder met het groeidocument, later vervangen door het Top Dossier
- In 2018-2019 In plaats van het groeidocument een start met het (nieuwe) Topdossier
- In 2018-2019 verder vormgeven van het Topdossier.
- In 2018 en verder Krijgen van beter zicht op ontwikkeling van de individuele leerling d.m.v. van een format in de klassenmap dat integraal wordt toegepast.
- In 2020-2021 wordt het team geschoold in het verder analyseren van toetsgegevens.
- In 2021-2022 de school analyseert wat er nodig is nav de Corona-achterstanden en zet hierop in. (extra handen in de klas, scholing etc). Gaande het jaar wordt dit geëvalueerd en waar nodig bijgesteld.
- In 2022-2023 Vervolg op het bovenstaande

4. De leerkrachten evalueren frequent en systematisch de opbrengsten.

Wij willen dit aspect verbeteren. De beschrijving in praktische stappen hoe we deze verbetering gaan realiseren en waar we over een jaar denken te zijn:

- De school volgde in 2016-2017 de audit van Blossie. Het onderwerp wat de Balein heeft gekozen is zicht op ontwikkeling (o.a. n.a.v. het inspectie rapport). Hoe krijgen de leerkrachten meer zicht op ontwikkeling van hun leerlingen? Hoe zie je dit? Hoe is dit in de praktijk hanteerbaar? Hoe worden de leerkrachten eigenaar van dit proces?
- Naar aanleiding van deze audit komt er een format voor de leerkracht dat praktisch, werkbaar en effectief is.
- De school onderzoekt verder in welke tijd de extra ondersteuning gaat plaatsvinden zonder dat het reguliere werk er onder lijdt.
- In schooljaar 2022-2023 volgt de school weer een interne audit.

5. De school heeft een sluitend systeem om samenwerkend met ketenpartners tijdig leerproblemen en opgroei- en opvoedproblemen te signaleren.

Wij willen dit aspect verbeteren. De beschrijving in praktische stappen hoe we deze verbetering gaan realiseren en waar we over een jaar denken te zijn).

- Wij kunnen door de specifieke onderwijsbehoeften van leerlingen met leer- en gedragsproblemen in beeld te brengen aantonen welke deskundigheid en extra financiële middelen we nodig hebben om deze leerlingen preventief te kunnen begeleiden.
- Wij willen ervoor zorgen dat ouders in samenwerking met de school een medewerker van een instelling voor opvoedkundige problemen kunnen raadplegen.
- Door de intensieve samenwerking met consultatiearts, peuterspeelzalen en kinderopvang kunnen 4 jarigen een goede start maken in het basisonderwijs.

8. Schoolondersteuningsprofiel De Balein

	Zwaarteniveau 1	Zwaarteniveau 2	Zwaarteniveau 3
Sociaal emotioneel			
<i>Taakgericht</i>	x	X*	nee
<i>Structuur</i>	x	X*	nee
<i>SOVA</i>	x	X*	nee
Leer/ontwikkel			
<i>Laag intellect</i>	x	X	nee
<i>Hoog intellect</i>	x	X	nee
<i>Meervoudig intellect</i>	x	X*	nee
<i>Lees/dyslexie</i> <i>Reken/dyscalculie</i>	x	X*	X*
Fysiek/medisch			
<i>Spraak/taal</i>	x	nee	nee
<i>Visueel</i>	x	nee	nee
<i>Lichamelijk</i>	x	X*	nee

Op De Balein hebben we een zeer laag verwijzingspercentage. Wij proberen zolang mogelijk thuisnabij onderwijs te verzorgen. Dit willen wij ook in de toekomst blijven doen. Daar zitten grenzen aan en deze kunnen wij onvoldoende kwijt in het bovenstaande schema (*). Dit gaat onder meer om zaken als comorbiditeit, de ernst van de problematiek (bv op lichamelijk gebied) stapeling van problemen in één groep.